

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirdetések minden bel- és külföldi hirdetői iroda elfogad.
Nyiltér sora 40 fillér

Tisztázandó kérdések.

A fölmerült békeakciónak a gyakorlatba való átvitele körül olyan kérdések fognak fölmerülni majd, amelyek a kiegyenlítésre váró dolgok nehézségei előtt is újabb nehézségeket fognak támasztani.

Ezeket személyi kérdéseknek nevezhetnők.

Tudvalevő, hogy a magyar vezérpolitikusok a nemzetiiségekkel megkötni szándékozott békének gondolatát önmaguk vetették föl. Ennek lehetővé tételére minden nemzetiiségi osztályban mérsékelt elemeket tételeztek föl, mint a békeakcióra egyedül kész és lehetséges támpontokat. A dolog tényleg csak úgy vihető keresztül. Amíg ilyen elemeket a más nemzeti-ségbelieknél megkülönböztetni csakugyan lehet, mert itt-ott azok egymástól teljesen különválva, sajátok és más rendelkezésre álló agitációs eszközökkel egymás ellen is küzdenek, addig ez a különválasztás a tót nemzetiiségeknél igen nehéz. Nehéz azért, mert a közvetlen tapasztalat az egész tót nemzetiiségi táborát egy kompakt egésznek tünteti föl, amelynek keretén belül, ha föl is fedezhetők egyes árnyalati különbségek, azok nem annyira a követelések minőségére, mint inkább azok sorrendjére vonatkoznak s így az a felfogás, mintha itt az erélyesség tekintetében különbségeket lehetne keresni, ebből a szempontból itélve legalább, tévesnek látszik.

De tévesnek mutatja ezt a külső jelenségek egész sora. Intézményeik, testületeik, köreik, társulataik köze és ami fő, — közös sajtójuk is. Még egyetlen egy cikket sem fedeztünk föl a tót sajtóban, amely a

békeakcióval foglalkozna, azt nem itélte volna el.

Igaz, hogy ennek dacára vannak személyek, akik a kormánnyal s a kormány vezérpolitikusaival tárgyalásokat folytattak máris, még pedig tagadhatatlanul abban az irányban, hogy a ma ellentétes álláspontok és felfogások közé bizonyos kiegyenlítési folyamatot lehessen vinni, de amint azt a tapasztalat mutatja, ezek olyan eredménnyel, hogy ezt a kiegyenlítési folyamatot a magyar részről sok tekintetben és irányban megindították ugyan, anélkül azonban, hogy erről a hivatalos nemzetiiségi párt akár milyen alakban is, tudomást igyekezett volna szerezni. Vagyis az történt, hogy a mi öröködésünket eddig fölényesen lemosolyogták.

Nem akarunk ez ügyben messzemenő következtetést vonni. Nem fessegetjük itt a főkérdést: lehet-e egyáltalán olyan tót nemzetiiségi részt találni, amelyhez mint mérsékelt elemhez a békeakció biztosan hozzákapszolható legyen, bár az elmondottak után már ez is kétségesnek látszik, elfogadjuk a tényt, amit látunk, tapasztalunk, hogy az mégis megindult. Megindult pedig az egész tót nemzetiiségi táborral való tárgyalás látszatával.

Amde ez esetben látnunk kell azt, amit említettünk már, hogy t. i. a tót nemzetiiségi párt hivatalosnak tekinthető szervei erre a legesekélyebb jelét sem adták még annak, hogy ez a békeakció részéről kedvező fogadtatásra számíthatna; látunk kell, hogy minden agitációs eszközök, fegyverük, tudomást sem vesz az ügyek ilyen fordulatan és halad a maga útján tovább.

Amiből aztán természetesen

az következik, hogy ezek a szervek nem akarnak közösséget vállalni sem a békét megindítókkal, sem az azt elfogadni készülőkkel és még kevésbé hajlandók arra, hogy ennek kedvéért addig elfoglalt álláspontjukról lemondjanak.

És ha ez így van, akkor ennek okát két eshetőségre vezethetjük vissza. Vagy arra, hogy a békeakciónak ma megindult irányával nem rokonszenveznek, tehát keveslik azt, vagy pedig, hogy az egész folyamat éppen a hivatalosnak tekinthető nemzetiiségi apparátus megkerülésével, valakinek, vagy valakiknek mondjuk: saját szakállára indult meg.

Az első eshetőség semmiképpen sem javítható meg. Mert ha tényleg nem rokonszenveznek az iránnyal, amelyen a folyamat megindult, ugy ezt a tartózkodást, mondjuk ki nyíltan: ellenségeskedést, éppen azért, mert faji, nemzeti karaktert visel, nekünk megváltoztatnunk nem lehet módunkban. Mert az így kiélesített ellentétek áthidalására békés uton mi nem vállalkozhatunk.

Mást ígér azonban a másik eshetőség. Ha tény, hogy a ma folyó vagy már lefolyt békétárgyalások egyik oldalán a nemzetiiségek részéről olyan egyének vitték és visznek szerepet, akik bármely oknál fogva nem igényelhetik azt, hogy a tót nemzetiiség nevében ha nem is, de amire itt építeni kell: a tót nemzetiiségi központ nevében sem beszélhetnek, akkor a kérdés tisztázása annyira egyszerű, hogy erre külön feleletet adni is fölösleges.

Meg kell jegyeznünk, hogy vannak jelenségek, amelyek ezt az utóbbi felfogást megerősítik.

Turóczi Hitelbank R.-T. Turócszentmárton.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Alaptőke 600000 korona.

Tartalékok 60000 korona.

Kirendeltségek: Szucsányban és Turánban.

A Fonciere Pesti Biztosító Társaság főügynöksége

Árva és Turócz megye részére.

Üzletkőr: Takarékbetétek könyvecskére és folyószámlára. Váltók leszámítolása, jelzálogkölcsönök folyósítása. Ércpénzek, értékpapírok, külföldi váltók vétele és eladása, hitellevelek kiállítása az összes bel- és külföldi piacra.

Tőzsdei megbízások keresztülvitele.

Mindenestre komolyan fontolóra veendő a kérdés, amit itt fölvetettünk, hogy t. i. nem-e tulajdonitunk tulságos fontosságot egyesek szerepének, vajjon nem beestüljünk-e túl annak, vagy azoknak az embereknek itt mérlegelhető értékét? Jogosult ez akkor, amikor a nemzetiségű pártnak hivatalos és így a véleményadásra is hivatott szervei tartózkodó álláspontot foglalnak el.

—dr.

Vármegyei élet.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegye közig. bizottsága *Beniczky* Kálmán alispán elnöklése mellett a folyó hó 12-én tartotta meg havi rendes ülését.

Jelen voltak: *Zathureczky* Imre árvaszéki elnök, dr. *Lax Adolf* tiszti főügyész, *Csepcsányi* Sándor tb. főjegyző, *Zathureczky* Miklós dr. aljegyző, *Szalamin* János pénzügyigazgató, *Skultéty* József kir. ügyész, *Borbély* Kálmán műszaki tanácsos, *Keviczky* Imre közgazdasági előadó, továbbá *Cseréi* Emil, *Klímo* Vilmos, *Rosza* János, *Bulyovszky* Simon, *Dávid* Ferenc, *Saager* Ferenc és *Róth* Emil bizottsági tagok.

Elnöklő alispán a megjelent bizottsági tagok szívélyes üdvözlése után megnyitván, az ülést, *Csepcsányi* Sándor tb. főjegyző bemutatja a vallás- és közokt. m. kir. miniszter leiratát, melyben *Ujhelyi* Attila földbírtokos egyházi adója ügyének újrafelvételét elutasítja. A miniszteri leirat közöltetik az érdekelttel.

Illk Antal és társainak felelőbizettségében *Neuwirth* Jakab próbízű fakereskedő ellen beadott panaszuk elbírálását kéri, a közigazgatási bizottság elutasította s az elsőfoku hatóság ítéletét jóváhagyta.

T A R C A.

A bacsa leánya.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcaja. —

Irta: Nozdroviczky Lajos.

Évente, mikor a szirti sas már sűrűn hordta fiainak a zsákmányt és a vén bak is már a törpe fenőbe verődött, vagy pedig ősz időben, ha a medve és vadászó tarolta az éré zabot, E. barátom egy kurta, de meleg hangu írásban szólított, hogy menjek, siessék.

Bárhol talált én réam barátom kedves hívása, ott már csak ideig-óráig volt maradásom, siettem oda föl a havasok aljába, barátom gyönyörű paradicsomába.

Eleinte a hegy-völgy elején cserkéltemportyáztam, aztán mind arrább vitt az utam, végül pedig oda fölköltöttem abba a kis vadászházba, melyet házigazdám földtől tornácok kilépvél ellátva jó vadászkenyellel rendeztetett be.

Ennek a kedves hajléknak volt Anca — a bacsa szépséges leánya — a gondozója. Szerettük mindnyájan azt az okos, takaros, ügyes kis tő leányt, kit én már gyermekkor óta ösmertem.

Tizenhét éves volt, mikor utoljára láttam s a véletlen úgy akarta, hogy ő lett „harmincadik sasomnak” a tanuja.

Elmesélem szórul-szóra, mi történt, hogy

Bemutattattak a rudnoi és tóprónai volt urbéresek által megalkotott legelőrendtartási szabályrendeletek. A bemutatott szabályrendeletek az 1894. évi XII. t. c. 9. szakasza értelmében jóváhagyattak.

Preddcs János felsőstubbyai lakos ellen, tekintettel arra, hogy az erdei kihágási ügyből kifolyólag elmarasztaltatott, de ingóságai a marasztalt összeg fedezésére elégtelenek, a bizottság Kőrmöczbánya város tanácsának megkeresésére az ingatlanokra is kiterjeszti a végrehajtást.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán az ág. ev. iskola egyik tanítónője ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat előnyomozási eljárása befejeztetvén, az összes iratok dr. *Lax Adolf* tiszti főügyésznek adattak ki indítvány tétel végett.

Zathureczky Miklós dr. aljegyző bemutatja a m. kir. belügyminiszter leiratát, melyben *Hrusznyák* Antal után felmerült ápolási költségeknek a belügyi tárca terhére leendő felszámítását engedélyezi. Az iratok a felszámítás megejtése végett a kórházi gondnoknak adattak ki.

Boleman János tiszti főorvos november havi jelentéséből adjuk a következőket:

Az általános közegészségügyi állapot az elmúlt hónapban kedvező volt. A heveny fertőző betegségek közül csak a vörheny észleltetett, de ez is csak szórványosan.

Az iskolák és óvodák *huszonnégy* közegészségben vizsgáltattak meg. A vizsgálatok eredménye általában kielégítő. Kifogás csak a turáni óvoda, továbbá a záthurcrai és trebosztói iskola ellen emeltetett.

A korcsmák, pékműhelyek mészárszékek vizsgálatának eredménye is kielégítő.

A vármegyei főorvos jelentésének tudomásulvétele után indítványt tett, hogy a fennálló szabályrendelet értelmében a munkáslakások vizsgáltassanak meg, mert a jelenlegi

állapot, főleg *Ruttkán*, hol egy kamarának minősített szobában 4—5 ember lakik, már mindenképpen túrhetetlen.

Az indítvány folytán a járási főszolgabíró a munkáslakások megvizsgálására utasítottat.

Szalamin János kir. pénzügyigazgató novemberi jelentéséből kiemeljük a következőket:

Az 1910. november havában befizettetett egyenesadóban: 138069 kor. 23 fillér, hadmentességi díjban 5469 kor., országos betegápolási pótadóban 7918 kor. 52 fillér. Ez a befizetés az előző év hasonló időszakához képest egyenesadóban 28671 kor. 91 fillérrel, hadmentességi díjban 813 kor. 20 fillérrel és országos betegápolási díjban 1014 kor. 38 fillérrel kedvezőbb.

Az említett befizetések után az elmúlt hónap végével hátralékban maradt 142110 kor. 32 fillér egyenesadó, 22046 kor. 71 fillér hadmentességi díj és 18058 kor. 42 fillér országos betegápolási pótadó. A hátralék tehát a múlt év hasonló időszakához képest az állami adónál 19381 korona 40 fillérrel emelkedett, a hadmentességi díjnál 2074 koronával csökkent és az országos betegápolási pótadónál 13936 kor. 62 fillérrel emelkedett.

Több tárgya az ülésnek nem lévén, elnöklő alispán az ülést bezárta.

A földgáz értékesítése Amerikában.

(Tallózás).

— Irta: *Vizy Ferenc*. —

II.

Amint a szivattyugép hengerébe a gáz beérkezik, az össze lesz sűrítve avégből, ami elegendő legyen a feszültsége a fogyasztási helyig vagy állomásig. A szivattyugép gőz- vagy gázgépekkel hajják. A szivattyugép egységei, nagysága a szállítandó gáz mennyiségétől függnek s rendszeren 1150 ló-

történt, jól emlékszem reá, hiszen kedves-bus emlékeim közé szögeztem a törtériáját.

... Már egy féltucat derék özaganccsal gazdagodtam — mindmegannyi jól megszolgált kedves vadászemlék — és elhatároztam, hogy az utolsó napot a szirti sas fészékének szentem, mely alatt *Jankó* erdőőr már jóval jóvetelem előtt készítette a kövekkel ügyesen maszkirozott kényelmes leshelyet.

Pirkadó hajnalban indultam. Az ébredező nap már szeliden gyujtogatta a sziklacsucok büszke fejét, nesztelenül, szinte észrevétlenül öntötte végig fényével a harmathavmas nagy havast és mire kiertem a sötét fenyvesből, már millió harmatcsoopp gyulladt ki a nap tüzétől és ezer színben, gyémánt csillogással ragyogott-villogott a nagy mindenség.

Öles páfrány és bokorvirágos fű között haladtam a lármas vadziklák patak partján s egy zuhogónál lephentem, hogy sziníg élvezzem a nagy gyönyörűséget.

Sűrű fehér pára borította oda lent a fenőrengetet; téveteven lengett egy hosszú foszlány, hogy aztán semmisülve pusztuljon a nap hevében. Fölöttem felhőtlen tiszta a fagy ég, csak egy kis felhőfátyol bujkál oda fent a komor sziklakoloszusok között, enyelve egy tehetetlen óriással, melynek feje, mint a természetadta *Bazilika* óriási kupolája, büszkén mered az ég legszebb azurjába.

Még egy kurta meredeket kellett győznöm, aztán elértem a „zelena szkalát”, azt a

sziklafalat, melyben — szédülétes magasságban — a saspár fészelt.

Tul a havas nagy zöldségén egy birkanyjá fehérlett, körülötte pedig elszórtan legelt a marha apraja-nagyja, melynek egy-egy kujtorgóját éles hangon terelgette a bozontos fehér juhászkutya s egykedvűen szólt a baktató marha imbáló kolompja. A bacsa és leánya őrizte ott azt a nagy tarkaságot; ez volt az ő birodalmuk.

Mult az idő, a napnak is már kurta lett az árnyéka; egyszerre, mintha csak a sziklák szülték volna, előttem termett a bacsa leánya. Zihálva-lihegve, térde föl emelt harmatvizes szoknyával, mint egy ijedt őz, szótlatlan meresztette réam nagy kéz szemét, aztán kérésre fogta, hogy ő bizony nem tudta, hogy lesbe ülök.

Nem baj, leányom, mondom, de most ül ide mellém és hozz nekem jó szerencsét.

Szó nélkülült le a leány, le sem takarta szép gömbölyű formás térdeit, nedves nevető szemében pedig ott tükrözött a pajzán jó kedve.

Tehette, hogy ne féljen.

A havasok kristálytisza levegőjéhez nem férhet a nagy világ piszkos büze. Közel van ott az Isten, abban a nagy templomban megremeg a bűnös ember lelke...

Beszélgéttünk, nevetgéltünk, egyszer aztán odaszól a leány: sipongnak a fiókák! És

erőegységek szerepelnek. A gázgép olcsóbb a gőzgépnél beruházási, kezelési s üzemi tekintetben. Mert míg egy lóerő óra gőzgépnél természetes gáztüzelést 1—1,5 m³ gáz-fogyasztással jár, addig a gázgépnél egy lóerőre 0,26—0,30 m³ gáz szükséges.

A gázszállításnál mint nyomási hatás a gáz rendszeren 22 atm. nyomásra lesz sürítve, erős hűtésnek alkalmazásával s rendszeren a gázutak bekövetkező közetnyomásának a csökkentése végett két fokban való sürítésre rendezkednek be s a sürített gáz főcső-rendszerbe vezetik, mely a szivattyú közelében levő tóból s az ennek a vízbe fektetett csövekből áll. A hűtés vízkeringés által történik.

A főcsőnek fektetésénél mindig a leggyesenebb vonalat tűzik ki. Hegység nem szolgál akadályul s a csövek meredek hegyoldalokon, hegynek föléll s völgynek lefelé fektethetők. Rendszeren 0,60—1,00 m. mélyen lesznek elhelyezve a föld felszine alatt árkokban, melyeket azután betemetnek. Az ilyen vezeték azután elbir 45—50 atm. nyomást is. A szétosztó csőhálózat a fővezetékbeleveti a különböző irányokban a gázt. A végpontnál az elosztó csőhálózat rendszeren 1,4—1,5 atm. nyomású.

A gőznek az értékesítése megállapított nyomás mellett, vagyis 13—20 $\frac{m}{m}$ higanyoszlopnak megfelelőleg történik a felhasználás helyének közvetlen közelében. A szivattyú-állomások lehetővé teszik, hogy magas nyomás alatt vékony csöveken nagymennyiségű gáz szállítható. A magas nyomású gáz szétosztását a regulátorszerkezetek teszik lehetővé, még pedig a mérésre legalacsonyabb nyomáson. A fajtőzselepet automatikusan szintén regulátorok szabályozzák. A gázszolgáltatásnak egyik fontos eszköze s berendezése a gázmérő, melynek mérőképessége házi használatra óránként 2,5 m³ legnagyobb gőz-

fogyasztástól kezdődőleg, 1400 m³ fogyasztásig változik, míg az ipari gázmérők nagysága óránként 180 m³ legnagyobb fogyasztástól, 5500 m³-ig több fokozatban változhatnak óránként. A gázmérők alacsony nyomású gázra vannak szerkesztve s a gáz-mennyiséget rendszeren 13 $\frac{m}{m}$ higanyoszlop nyomással adják tovább. Mozgatójukra nagyon kevés erőt igényelnek. A gáznyomásnak a vesztesége a gázmérőben 0,5 $\frac{m}{m}$ higanyoszlopnál a gyárak kevesebbre szavaolnak.

A gáznak felhasználása és értékesítése a fogyasztó részéről többféle módon történik, elégetés, gázgépekben való alkalmazás és vegyi iparban való felhasználással.

As elsőnél pld. a világítás Auer-harinyakkal történik, fűtés pedig úgy, hogy égés előtt levegővel kevertetik, evégből jó lég-huzatu kéményre van szükség, hogy az égési termények elvezetessenek. Ipari fűtésnél a legegyszerűbb égető a vasgyárakban, a finomító (Martin) kemencéknél használt szerkezet.

A gáz, nemzetgazdasági tekintetben, igen értékes természeti kincs. Értékesebb a kőszénnél, kalotikus tekintetben kiváló a minősége és rendszeren tiszta szokott lenni. Egy kilogramm 7200 kalóriás szén egyenlő elgőzöltető képességű 0,55 klg. nyerspetróleummal és 0,44 m³ természetes gázzal. Egy klg. bitémenes szén egyenlő értékű a kazán alatt 0,47 klg. nyerspetróleummal s 0,43 m³ földgázzal. A gáznak az értékesítésénél alapul a kalorikus értéket számítják, összehasonlítva más tüzelő anyagoknak kalorikus értékével.

A gáznak eladási értékét s árát tekintve, a között adatok kalóriákra számíthatók át s úgy találjuk, hogy a szén 7200 kalóriája ugyanannyi vizet gőzöltet el, mint a nyerspetróleumnak a 6700—7800 kalóriája s a természetes gáznak a 3560—3750 kalóriája. Látható tehát, hogy a földgáz a legideálisabb

tüzelőanyag, mert ennek egy kalóriája 2—3-szor olyan értékű, mint a széné. A gáznak az ára m³-ként 0,53 fillér.

Hogy egy-egy kut mennyi gázt szolgáltat, az a föld felszine alatt meglévő gáz-mennyiségtől s a kihasználásnak belterjességétől függ. A földgáznak a kihasználásához nagy tökébfektetés szükséges.

Amerikában a gáz, az olaj s a szén a földirtokhoz tartozik s a földnek a birtokosa a kihasználását bérbé szokta adni az erre a célra alakult nagyobb társulatoknak, melyeknek szervezésénél a tényleges befektetés értékének a háromszorosa a kimért összeg, mely összeg azután törzsrészenyekre és záloglevelekre osztatik föl s a pénz rendszeren a zálogleveleknek eladásából szerzik be. A bér kutanként 240 korona, vagy hektáronként 400—600 korona.

A gáz leginkább petróleumnak a szomszédságában a mérszrétegekben fordul elő s úgy látszik, hogy állati zsiradékokból származik.

Egy-egy kutnak az évi átlagos gáztermelése 400,000—1,3 millió m³. A sármási gőzkuttal naponként 720,000 m³ gőz ömlik ki. A naponként kiömlő gáz-mennyiséget a Pitot-féle csőnek a segélyével mérik meg, mely a sebességnek a vezetőcső szelvényével való megszorítása által adja a másodpercenkénti gáz-mennyiséget. Ha a gáz szabadon ömlik ki, ha csővezetékbe áramlik, akkor csak annyi gázt bocsájtanak ki, amennyit a tényleges fogyasztás megkíván.

A földgáz légnemű s főleg methánból áll s fűtő értéke az a melegmennyiség, mely 1 m³ 15 fokos és 1 klg. 1 cm²-nyi nyomású gáznak a tökéletes elégetésénél keletkezik, amikor is az égési víz gőz alakjában távozik el. Az országos átlagban 1 m³ 16 fokos és 760 mm higanynyomású gáznak az eladási ára 2—4 fillér.

A gáznak a kinyerése úgy történik, hogy furólyukat mélyitenek le az első s gázt tartalmazó réteggig s ha ez ki van merítve, akkor a furólyukat lemélyítik a következő réteggig s így tovább. A furólyuknak a tengelyén gázvezető csövet helyeznek el, melyet alul tömítővel tömitenek s felül elzáró szeleppel látnak el. Ha a sósvíz fordulna elő, a szelep után egy tágasabb szegszelt edény következik, melyben a sósvíz összegyűlemlik s a fenékszeleppnek a segítségével időről-időre lecsapolható. A vízlevalasztó után ismét elzáró szelep következik, mely a földre ásott gázvezetékhez csatlakozik. A furólyuk átmérői meglehetősen szűk határok között ingadoznak.

Amikor a furólyukkal annyira behatolnak a gőzréteggbe, hogy az áramlás teljes erejében megindult, a szelepet elzárva, a manometer hamarosan felszáll s a telepnomás mutatja. Ha a gázt zárt vezetéken tovább szállítjuk, a nyomás csökken. A fővezeték rendszeren magas nyomású, mert a nyomás a vezetéknek az elejétől a végéig 25 atmoszféráról mintegy kétfőre száll le.

Hát így néz ki Amerikában a földgáz termelése s értékesítése. Példa van előtűnk, csak követni kell. Mi még abban a szerencsés helyzetben is vagyunk, hogy földgáz nélkül is boldogulhatnánk, mert hiszen tömérék turfával rendelkezünk, vagy 1 millió m³-rel, melynek segítségével sok százszor lóerőnyi energiához juthatnánk ammonium szulfát utján.

ime, hangos szárnyuhogással száll az öreg sas felszínnek párkányára.

Golyós puskám hegye lassan illeszkedik a vén sas mellére, aztán nagyott, élesétt szól és hanyatt-homlok zuhan a madár a mélységbe.

Hangos kurjantással ugrottam a vergődő nemes rablóhóts — Isten bocsássa meg apró kis bűnömöt — vadászgönyörűségem széles örömben — megölettem Ancsát.

... Mikor a berkenye levele már pirosra virított, szász színe lett az erdőszélnek és a megsárgult lombos erdő hulló levele busan tépi az egyedül járó vadász lelkét; ismét a ledovai havasokhoz utaztam, hogy a mulással dacoló örökzöld fenyvesek üdeségében gönyörkődjem.

Házigazdám — kértemre — Jankót küldötte a vasutára elibém, hogy mire a kastélyba érek, megbeszélhessem vele vadászkirándulásomat. A hü erdőört a hintóba szállítottam én mellem, de hiába nógattam, Jankó váltig szabadkozott s csak nagysókára sikerült vele megértetnem, hogy nem Külbér ur, hanem jó magam óhajtok vele beszélgetni. Aztán vallatára fogtam, hogy mi az újság a hegyekben?

— Hát nem tudja a Pán Velkomozsni?

— Nem én, Jankó. Meséljen.

Jankó elfordította nagy bozontos fejét s csöndesen szólt: — Megöltük Ancsát, belefutott a drótbá.

Megrezzentem.

Aztán fájdalommal hangon mesélte a szegény teremtes borzasztó sorsát.

— Mint minden évben, az idén is puskát kötöttünk ki medvére, vadászóra. A hatóság megengedte, ki is hirdettük annak rendje és módja szerint s abban egyeztünk a bacsával, hogy minden páros nap reggelén én kapcsolom ki, estvére pedig ismét ravaszra akasztom a drótot. Kedden történt hajnalban. A bacsá volt a soros. Tudja a jó ég, mi lett, nyugtalan voltam, no meg kíváncsi is, korábban indultam hazulról, hogy megtekintsem az érett zabot. Éppen a nagy vágás alatt haladtam, mikor a bacsát pillantottam meg, ki kolibáját elhagyva, lefelé iparkodott. Egy-kettő feléje huhukoltam, aztán letelepedtem a patak mellé, hogy bevárjam, míg leér és együtt menjünk föl a zabbá kötött puskához... Egyszerre egy nagy dördülés és nyomban rémes, velőtrázó sikoltás zugott végig a nagy völgyön... A bacsá megtorpant, fejéhez kapott és „Jézus Mária, a leányom“ kiáltással árkon-bokron rohant a lövés irányában... Alig pár lépésre a puskacsövétől széjjelroncsolt mellet, holtan fektét a szegény leány a zabbán. Költögettük, ébresztgettük, de — hiába. Szerencsétlen apja sírva szólította, szeliden fogta le égnek meredt nagy szemét, aztán leborult melléje és imádkozott:

„Miatyánk, ki vagy a mennyekben“...

A vasárnapi hangverseny.

Ez év őszén mult négy esztendeje, hogy egy lelkes csapat letette városunkban a zene-művészet oltárának alapkövét. Törhetetlen akarattal, lankadatlan szorgalommal, szembe nézve az előítéletekkel igyekezett ezt az oltárt minél magasabbra emelni, amely hivatva volt maga köré egy tábortba gyűjteni mindazokat, kik a zenét szeretik és azért lelkesedni tudnak.

A sors nem kedvezett mindig nekik, egyre-másra más küzdőterre szállította egyes erőit s a gárda sorai megrikkultak; de ezek helyére új erők állottak s folytatják, tökélesítik a megkezdett munkát tovább és tovább a magyar zene dicsőségére.

Műkedvelő zenészeink kerek egy évi szünetelés után az elmúlt vasárnap adták XII-ik hangversenyüket. E hosszú szünet alatt a közreműködők sorában nagyobb változások történtek ugyan, elmentek egyesek, jöttek mások, de mindazonáltal a törekvés, az őszinte igaz ambíció, a zene iránti szeretet és lelkesedés a régi maradt. És a hallgatóság zöme is a régi, hűséges törzsközönség, mely szeretettel és elismeréssel fogadja műkedvelőink működését.

Ha feltekintetünk az emelvényre láthatuk, hogy a zenekar régi tagjainak száma nagyon megfogyatkozott és a zenekar sok újabb taggal szaporodott. Műkedvelőink köréből ezen egy év alatt eltávoztak *Andalits Irma*, *Boksay Endre*, *Cziger József*, *Boldizsár Boldizsár*, továbbá a zenekar előbbeni érdeme karmestere dr. *Boldis Dezső*, kiknek működését és kiválóságát e lapok hasábjain annak idején elismeréssel méltattuk. Mindjárt az év elején kilépett a zenekar kötelékéből dr. *Lax Ernő* és később *Boldis Ignác*, úgy hogy a régi gárdából csak *Löwy Kornél*, *Józsa Mihály*, *Wunder József*, *Petrás Mihály*, *Székely Ferenc*, *Csonka Jenő* és *Fischer Irénke* maradtak. *Martincsek Károly* karmesterré történt megválasztása következtében a játszó tagok sorából szintén kivált.

Ily körülmények mellett e nyolc taggal vette át a zenekar vezetését annak ezidőszerű karmestere *Martincsek Károly* vármegyei aljegyző. Odaadó buzgólkodás és fáradozás után sikerült a zenekart annyira fejlesztenie, hogy az a kisegítő hat zenéssel együtt most 23 tényleg működő tagból áll. A zenekar ezen újabb tagjai: dr. *Boleman Jánosné*, *Fuhrmann József*, *Schnell Arnold*, *Sébő Agoston*, *Tomcsányi Nándor*, *Dobrotka György*, *Krompaszy Ede*, *Filo Ignác*, *Stiegler Kálmán* és *Weisz Gusztáv*. A zenekar besztása a következő: 4 első hegedű, 4 másodhegedű, 1 mélyhegedű, 1 cello, 1 nagybőgő, 2 fuvola, 2 clarinet, 2 kürt, 1 trombita, 1 harmonium, 1 ütőhangszer, 2 zongora és egy harmonium.

E helyütt elsősorban meg kell emlékeznünk dr. *Boleman Jánosné*ről, kiből a zenekar egy igazán lelkes és fáradhatatlan tagot nyert, továbbá *Fuhrmann József* (Fsöturcsek), *Stiegler Kálmán* (Ruttka), *Dobrotka György* (Szentmária) és *Schnell Arnold* (Dubovó) tagokról, kik dacára annak, hogy a vidéken laknak a zeneórákat kényelmük feladkozásával mulasztás nélkül páratlan ügybuzgósággal látogatják.

Köszönettel adózik a zenekar pártfogó tagjainak, kik anyagi támogatásukkal a zenekar fennállását biztosítják, továbbá *Székely Adolf* nyug. kir. erdőmesternek, ki a vezérkönyvek összeállítását s a szólások leírását magára vállalván a zenekart sok kiadástól menti meg.

Átérve a hangverseny méltatására, szembe-ötöl volt mindjárt a műsor maga, mely egész-szen új, a zenekar által meg ezidőig elő nem adott műveket tartalmazott. Az új karmester működését természetesen nem kezdhette meg úgy, hogy a már betanított darabokkal lépjen fel, hanem érvényesíteni óhajotta saját intencióit. S hogy e műsor szerencsésen volt megválasztva, legjobb bizonyíték az, hogy a közönség minden egyes darab előadása után osztatlan tetszését nyilvánította.

Az első szám *Bellini Vincének* az ifjan elhunyt olasz mesternek *Norma* nyitánya volt. Ez a mű, mely az olasz másdvirágzás egyik legkimagaslóbb és legértékesebb terméke, naiv keresetlen témáival a közönség szívéhez férközött. Utána a daloskór *Huber Károly* „Ünnepi dalát” adta elő szabatos kidolgozásban, tanúságot téve karmesterük *Wunder József* szakértelméről és fáradságos munkájáról. A közönség tapssal fejezte ki megelégedését. A harmadik szám *Verdi* *Troubadur* operájának egyik részlete, a *Miserere* volt, melyet a zenekar a közönség óhajára megismélt. A negyedik pont könnyebb zene volt az *Elvált* asszony című operettből. Ennek édes, fiúbemászó dallamait nemcsak a közönség hallgatta örömmel, hanem a zenekar tagjai is élvezték saját előadásukat. Meg lehetett érezni játékuon, hogy ezekben a melódiákban mennyire gyönyörködnek. *Löwy Kornél* hegedűszólója igazán tönusának lágy-sága, sima vonóhú-zása, az előadott darab átérzése mind művészi fel-fogására vallanak, mely tulajdonságai külön-ben közönségünk előtt már rég ismertek. Zongorán dr. *Boleman Jánosné* kísérte disz-krét alkalmazkodással. Ennek a hálátlan s többnyire csak hozzáértők által méltányolható szerepnek ily precize megfelelni s azt az igénybe vett zongorán leheletszeri pianókkal nűanszirozni oly feladat volt, melyet csak az ó kiváló tehetsége és finom ér-zéke volt képes megoldani. A hatodik szám *Wagner*-zene volt: *Zarándok-kar* a *Tamhäuser* zenedrá-mából. Ennek a darabnak előadásánál éreztük,

hogy aki ezt alkotta, az nem tartozik sem azokhoz, kik előtte voltak, sem kik utána következtek, hanem ő is utód volt egy személyben. Jóformán merészségnek lehet mondhatni, hogy műkedvelőink egy ily heros alkotását elő merjék adni. A sikeres előadás azonban bizonyítékot tett műkedvelőink haladásáról és fejlődéséről. *Kossuth* Anna monológja következett ezután. Kedves előadásáról kritikát írni nehéz. Hanghordozása, mozdulatai és alakításai oly közvetlenek, annyira természeteseek, hogy tökéletesebbet elképzelni sem lehet. A közönség előadását feszült figyelemmel hallgatta végig s tapsaival jutalmazta. Az utolsó szám *Meyerbeer* *Koronázási* indulója volt. Hatásos hangszerelés s meló-dikus tartalmánál fogva hangyon hálás darab.

A zenekar mindezen számokat kifogás-talan összejátékkal, helyesen alkalmazott dina-mikával adta elő s a játék beigazolta az új erők képességét és használhatóságát. Ez a hangverseny volt az újabb tagok és a kar-mester tüzbőbja és legobjektivebben itélve bátran állíthatjuk, hogy helyüket sikeresen állották meg s egy csapásra megnyerték a közönség bizalmát és rokonszenvét.

Szóljunk végül a hangverseny anyagi sikeréről is. Amint a nagyközönségnek is tudomása volt, a zenekar hangjegyzülkségelei miatt állandóan nyomasztó helyzetben volt. Tartozásait már hosszabb idő óta kiegyen-íteni nem bírta, mert a zenekar fenntartása a bevételeket rendszeren felemészttette. A tul-zsufolt ház jövedelme most végleg kiszaba-dította a zenekart szorult helyzetéből s ha esetleg készpénze nem is marad, tartozásai sehol sem lesznek. A jegyek eladásából 260 kor. 75 fill., feltöltözésekből 81 kor. 65 fill. Összesen 342 kor. 35 fill. folyt be. A tartozások kiegyenlítéséről és a bevétel hováfór-dításáról a zenekar legközelebbi értekezlete fog határozni.

Népgyűlés az élelmiszer-drágaság ügyében.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egye-sülés által az általános drágaság ellen meg-indított mozgalom hullámai eljutottak hozzánk is. Az egyesülés helybeli fiókja a központ által serkentve, a mult vasárnapra népgyűlést hirdetett, mely hivatva volt megvilá-gítani a már törhetetlen mérveket öltött drágaság indító okait s egyszerűsind rámu-tatni arra, hogy eme nyomasztó viszonyok, hogy és miképen volnának szanálhatók.

Elismerjük, valljuk, sőt tudjuk is, hogy ez a mozgalom végeredményében vajmi keveset lendít ügyünkön, de bizonyos morá-lis kihatása mégis van azokra a körökre, kiknek joga és kötelessége az ország népé-nek tönkretételét megakadályozni, módot nyujtani és gondoskodni arról, hogy a foko-

SVEHLA JÁNOS

BUTORARUHÁZA, TEMETKEZÉSI
VÁLLALATA ÉS SÍRKÓRAKTARA

TURÓCSZENTMÁRTON

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Karácsonyi és újévi ajándékok

legalkalmasabb bevásárlási forrása.

lró-, dohányzó- és szivarkaasztalkák, tükrök,
képek, nipppek, szőnyegek stb. nagy választéka.

zódó anyagi gondoktól legalább a lehetőség határáig mentesíttessék.

Az előre meghirdetett népgyűlés a Dom szálloda nagyertermében folyt le, melyet zsufolásig megtöltött a közönség. Az összesereglett embertömeg már magában igazolja, hogy ennek a népgyűlésnek összehívása teljesen jogosult volt, mert ezt a nagy érdeklődést semmi sem kelthette volna fel különben indolens közönségünkben, mint a jogos küzdelem igazsága.

A népgyűlés pontban 3 órakor vette kezdetét, mikor is a megjelenteket az OMKE nevében a turóczi fiók alelnöke, Klein Ferenc üdvözölte. A megjelent közönség elnökké Steiner Samut, alelnökké pedig Korbely Pált választotta meg.

Steiner Samu elfoglalva az elnöki széket, rövid, de lelkes beszédében változta a mozgalmat indító okait s megjelölte a célt is, melyet e mozgalommal szolgálni kíván. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a jegyzőkönyv vezetésével Klein Ernő drt bízta meg.

A népgyűlés első szónoka dr. Katona Lajos az OMKE központi titkára volt, ki ügyesen megkonstruált beszédében ismertette azokat az okokat, melyek a jelenlegi drágaságot szülték. Beszéde további folyamán kimutatta, hogy hazánk nem tart lépést a nemzetközi drágasággal, hanem az összes államok közt itt nehezedik a népre leginkább a megélhetés kérdése. Okfejtése végeredményben oda konkludált, hogy az aránytalan drágaság egyedüli oka a helytelen vámpolitika s itt az utolsó óra, hogy ezen vámpolitika által tiltalmazott állat és huszbehozatal megkönnyíttessék.

Az általános helyesléssel találkozott beszéd után Benda Nándor a szociáldemokrata párt kiküldöttje beszélt tótul s beszéde számos helyen erősebb visszhangot keltett.

A beszéd befejezte után Steiner Samu elnök a népgyűlést bezárta. A közönség teljes rendben oszlott szét.

HIREK.

— **Esküvő.** Sager Ferenc ksd vasúti főfelügyelő Irma leánya ma tartja esküvőjét veltbergi Wüest Leó, ksd vasúti mérnökkel Ruttkán.

— **Éder Ferenc temetése.** A megboldogultat a múlt hétfőn délután fél három órakor kísérték barátai és nagyszámu ismerősei mélységes részvétele mellett örök nyugó helyére, a stubnyafürdői sírkertbe. Temetésén megjelent a beszercebányai kir. törvényszék képviselőletében Láng Ernő dr. és Bulla Antal kir. törvényszéki bíró. A helybeli járásbíróság testületileg vett részt a gyászszertartásnál. A sirnál Párvy Endre mondott gyönyörű bucsu-beszédet, mely könnyeket fakasztott a hallgatóság szemében.

— **F. M. K. E. tanítói jutalomalapja.** A F. M. K. E. elnöksége a múlt esztendőben elhatározta, hogy egy nagyobb tanítói jutalom-alapot terem, amelynek kamatait minden évben jutalomképen adja ki az érdemesebb tanítóknak, tanítóöknék és óvónőknék. Lelkes felhívására az egyesület területén levő elemi iskolák és óvodák hazafias ünnepélyeket rendeztek, amelyek az 1910. év folyamán 1798,09 koronát eredményeztek a tanítói

jutalomalap javára. A F. M. K. E. az idén újra fölkerítte az iskolák és óvodák igazgató-ságait, hogy ezeket a hazafias ünnepeket a jelzett nemes célra állandósítsák. Alig két hete, hogy szétküldte vonatkozó körlevelét s máris több iskola és óvoda gyarapította kisebb nagyobb összegekkel a F. M. K. E. tanítói jutalomalapját, nevezetesen: a szakolcai állami iskola 15'55 kor., a szakolcai községi felső népiskola 10'62 kor., a brogyáni állami iskola 5'02 a verbói állami iskola és óvoda 34'08 kor., a stepánói kath. iskola 10'29 kor., a plostini evang. iskola 1 kor., a felsőszlécsei állami iskola 3 kor., Vítális Pál tanító Kalános 1 kor., a pokrivácsi állami iskola 3 kor., a szenicei F. M. K. E. óvoda 26.30 kor., a korlátközi állami iskola 6 kor., a mosódi iskola 5 kor., a nyitrai izr. népiskola 21'66 kor., a füleki községi iskola 3'70 kor., a nyitrai szombokréti izr. népiskola 15'40 kor., a kovarci F. M. K. E. óvó 11 kor., határ-helyi iskola 1'18 kor., összesen 173'80 kor. A F. M. K. E. elnöksége ez uton is kéri az állami, felekezeti, községi és magániskolákat és óvókat, hogy a tanítói jutalomalap céljaira hasonló hazafias ünnepeket rendezni s azok jövedelmét a F. M. K. E. központi pénztárának (Nyitra) beküldeni sziveskedjenek.

— **Nyilvános nyugtázás.** A helybeli műkedvelői zenekar f. hó 11-én tartott iangversenyén felléptek: Beniczky Kálmán 28 korona; dr. Diószeghy János 18 korona; dr. Boleman Jánosné, Löwinger Lajos, Gráber Jenőné 5—5 korona; Wagner Arthur, Grün Jenő 2—2 kor.; Berger Ede, Rakovszky László 1'50—1'50 korona; Rösler József, Nevora Ferenc, dr. Lax Ernőné, Ehrenfeld A., Számel Dániel, dr. Schwarz (Pozsony), Ruttkay Béla 1—1 kor.; Büchler Jenő 75 fill.; Rösler Bözsike, Jausz Sándor, Kárpáti Károly, Ormai Margitka, Büchler Miksa, dr. Milch Gyula, Steiner Samu, Cserei Emil, Köry János dr., N. N., N. N., {50—50 fill.; N. N. 40 fillér. A felléptizetések összege 81 kor. 65 fillért tett ki.

— **Utonállás.** Czalik János és fia Pál a múlt hét egyik napján kocsin igyekezett haza Turánba. A szucsányi téglagyárnál egyszerre a lovak elé állt Vrabecz János turáni lakos s megkapva a kantárszárát megállásra kényszerítette a kocsiiban ülőket. Mután a kocsi megállt, szó nélkül ütlegelni kezdte az apát és fiut. Ezek első ijedségükből felocsudva a lovak közé vágtek s így elejét vették a nagyobb bajnak. Turán község határában azonban ismét megállították a lovakat, de itt a támadók már hármán voltak s a fiatal Czalikot ugy összeverték, hogy igen súlyos sérüléseket szenvedett. A csendőrség Hilkó János, Hilkó András és Vrabecz János személyében kinyomozta az utonállókat és feljelentette őket a beszercebányai kir. ügyészségnél.

— **Dinamitot loptak.** Zenovics Jenő a ruttkai kőbánya üzemvezetője feljelentést tett a helybeli főszozlabírói hivatalnál, hogy ismeretlen tettes a folyó hó 12-én reggel öt órakor betört a telephöz tartozó robbanó-anyagszertárba s onnét több gyutasot, gyújtószinórt és 4 kilogramm dinamitot ellopott. A csendőrség a főszozlabírói hivatal felhívására azonnal megindította a nyomozást, mely azonban ezeideg eredményre nem vezetett.

— **Csendőrszurony.** A helybeli csendőrszúrnyozást tartott a jahodniki cigánytelepen. Nyomozás közben Kurek János felsőszéplaki cigány nemcsak ellenállt az eljáró csendőrnek, hanem még fenyegetőzött is. Pomothy István csendőrtizedes, miután látta, hogy helyzete veszedelmes kezd lenni, midőn a cigány kezét ráemelte, szuronnal átdőfte karját. Az erősen verő cigányt azután lefogták s megvasalva orvosi szemléhez kísérték, ahol sebét bekötözték. Az orvosi szemle után a hepciáskodó cigányt bekísérték a járásbíróház börtönébe.

— **Lakásfosztogató.** Pinka Zsuzsanna, suttói illetőségű csavargónő a múlt héten a nyitott ablakon bemászva, több lopást követett el. Különösen ágyemüket lopott előszeretettel. A csendőrség azonban rájött a nyomra s letartóztatva ártalmatlanná tette a többszörösen büntetett csavargónőt.

— **Szélhalmos utazó.** Binantsz József budapesti utazó bejárva Árva, Szepes, Liptó, Turóc és Trencsén megyéket, szent képeket és szobrokat szolgált jó pénzért a tudatlan köznépnél nyakába s rögtön a rendelés után a megrendelt tárggyért két korona előleget vett fel azzal az indoklással, hogy azt a vételárba betudja. A megrendelőök azonban akkor bámultak el legjobban, midőn az utánvételezett küldemények teljes árban számítva érkeztek meg címükre. Az utazó ur családja tehát világos. Mit sem törődve a fenyegető veszéllyel a múlt héten ismét megjelent a látóhatáron. Most azonban megjárta. A felek által tett feljelentések folytán a csendőrség is tudomást szerzett az utazó ur itt tartózkodásáról s mielőtt ideje lett volna a csendes eltűnésre, letartóztatta s átadta a helybeli kir. járásbíróháznak.

— **Tolvaj muzsikusk.** Dankó Sándor ruttkai cigány igen szépen hegedül. A múlt héten azután megmutatta, hogy máshoz is ért. Paulik Kálmántól a Rund-léle kocsma pincéjétől elemelt 2 darab arany gyűrűt. De rajta vesztett, mert a csendőrség kinyomozta a tolvajlást s a cigányt letartóztatta.

Legszebb és legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék

egy kis fénykép után készült életnagyságu falikép, mely prima kivitelben már 5 forintért megrendelhető p. kerettel együtt

Steiner Lajos

kép- és díszműművelésében

Turócszentmártonban.

Továbbá kis fénykép után készült fotoemal-képek, mint (medaillon, óraláncfüggő, brostú) potomáron megrendelhető. — Kéretik a pontos címre ügyelni! — Hasonlóságért, la kivitelért garantálók.

Egy csinosan butorozott kényelmes szoba olcsón kiadó, ővebbet Steiner Lajos díszműművelésében Turócszentmártonban.

— **Vasdorongos támadó.** *Lamos Gyurcs* János turáni lakos együtt volt alkalmazva *Knapé* Zsuzsannával a turáni gőztéglagyár fűtőszobájában. Miért, miért se a mult csütörtökön egyszerre rájuk támadt *Tarnovszky* Károly turáni lakos s a férfit egy vasdoronggal úgy helybenhagyta, hogy több napig lesz kénytelen az ágat őrizni, a nőt pedig úgy összerugdosta, hogy szintén súlyos zuzódásokat szenvedett. Az ütközetnek folytatása lesz a kir. törvényszéknél.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp.** *Horgony-Pain-Expeller* igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csznál stb.-nél a *Horgony-Liniment*tel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasolyás, az altestnek *Horgony-Liniment*tel való bedörzsölése mindig jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszser jó eredményel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegeiben: a K—80, K 1.40 és K 2.— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: *Richter-féle Horgony-Liniment* (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „*Horgony*” védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Nyiltér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Mindazok, kik szeretett férjem elhunytá alkalmából mely gyászomban részvétükkel fölkeresni szivesek voltak, fogadják a saját, valamint az egész rokonság nevében hálás köszönetemet.

Bisztricska, 1910. december hó 15-én.

Üzv. *Lehotzky Jánosné sz. Kirupcz Káuja.*

Borszeki GYÖGYÉS ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár: **MIHALUSZ JÁNOS**
fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedő Zsolna.

KÖZGAZDASÁG.

Jorkshin kocák kiosztása. A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur fölhatalmazta Ébner Jenő felügyelőt, hogy kerületében az 1911. év folyamán hussertés (jorkshine) kocákat a vételár 50% elengedése mellett osztassák ki. Azonkívül kilátásba helyezte a vasuti szállítási költségek elvállalását is. Ilyen kocákat, melyek 5—8 hónapos korban április hótól fogva kerülnek kiosztásra, kaphat mindenki, ki gazdasággal foglalkozik u. m. kisgazdák, birtokosok, bérlők, lelkészek, tanítók, erdészek, vasutasok (tiszték s altiszték) stb. stb. a kocák kiosztása iránti kérvények a m. kir. gazdasági felügyelőséghez címzendők;

a kocák kedvezményes ára előre lefizetendő szinte a kir. gazdasági felügyelőségénél. Átvétő kötelezi magát, hogy az átvett kocát (kocákat) legalább 2 éven át tisztán csak a tenyésztés céljára használja és azt (azokat) ezen időn sem el nem adja, sem ki nem huzlalja. Ki ezen rendelkezést kényszerítő körülmények nélkül és a gazdasági felügyelőség hozzájárulása nélkül megszegi köteles lesz az 50 % árengedményt a kinstárnak megtéríteni. Mivel a kiosztandó kocákat a tenyésztőknek már most kell fölfoglalnia egyrészt azért, mert későbbben a szültséges tenyészanyagot vagy egyáltalában már nem, vagy csak sokkal magasabb áron szerezhethet be, másrészt azért is, hogy a tenyésztők is a szültséget szerint igazodhassanak ajánlatos, hogy mindazok kik ily kocát (kocákat) elnyerni óhajtanak, kérvényüket lehetőleg már jannár hó folyamán nyújtsák be a m. kir. gazdasági felügyelőséghez.

Felelős szerkesztő: **Dugovich Titus.**
Helyettes szerkesztő: **Boldizsár Boldizsár.**
Kiadótulajdonos: **Moskóczy Ferencné.**

Arverési hirdetményi kivonat.

A stubnyafürdői kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Baisz János* végrehajthatónak gondnokolt *Petrovics János* végrehajtást szenvedő elleni 235 korona (tökekötvetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék (a Stubnyafürdői kir. járásbíróóság) területén levő *Mossóc* községben fekvő 1. a mossóczi 245. sz. tjkv 1—2. sorsz. B. 11. t. a. gondnokolt *Petrovics János* nevére $\frac{1}{4}$ részben irt ingatlanokra 22 koronában-, 2. az u. o. 143. sz. tjkv 1—9. sorsz. B. 13. t. a. $\frac{1}{4}$ részben ugyanannak nevére irt ingatlanokra 1038 koronában-, 3. az u. o. 412. sz. tjkv 1. sorsz. B. 9. t. a. $\frac{1}{4}$ részben ugyanannak nevére irt ingatlanokra 45 koronában-, 4. az u. o. 29. sz. tjkv 1—4. sorsz. B. 9. t. a. $\frac{1}{4}$ részben ugyanannak nevére irt ingatlanokra 404 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi március hó 4. napján délelőtti 10 órakor *Mossóc* község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított árfeltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%—át készpénzben vagy, az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. avagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Stubnyafürdőn, 1910. évi november 28. napján.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Janovják s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Babusek s. k.
kir. telekkönyvvezető.

Turóczszenzmárton legrégibb

órás és ékszerész-üzletében

ROLKO J.

cégnél ez időn is a

karácsonyi vásár

a legnagyobb s aki jól és olcsón akar karácsonyi v. újévi ajándékot vásárolni, az csak a megbízható **ROLKO J.** órás és ékszerész céghez fordul.

2734/1910. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóczszenzmártoni kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkinstárnak — *Korbely Galik János* és és társai elleni végrehajtási ügyében *Bisztricska* községben fekvő a bisztricskai 104. tjkvben A. 1. l. sor — 475. hr. sz. a felvett s A. 1. 3. 5. 7. 8. 15/a. 15/b. — valamint B. 3. 6—12. 14. 26—28. 35. 37—41. 43—45. és 48. tételek alatt ^{91017/72404.} részben *Korbely Galik János*, *Matula János*, *Knoszka Mihaimczko György*, *Korbely Skovranka Mátvás*, *Tapytik Balazsik János*, *Tapytik András*, *Korbely János z nanszja*, *Tapytik András*, özv. *Tapytik szül. Svrla Mária*, *Svrla János*, *Svrla József*, *Matula Mária*, *Matula János*, *Marcsek József* és *kiskorú Marcsek Mária*, *Darula Anna*, *Darula Zsuzsanna*, *Darula József*, *Darula Eva*, *Kameniczky József* és *Anna*, *Ftacsik Mátvás*, *Ftacsik Zsuzsanna* és *Ftacsik szül. Knoszko férj. Darula Katalin*, *Cziklamini András* nevére irt ingatlanra 1323 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1910. évi december hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor *Bisztricska* községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%—át készpénzben, vagy övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Turóczszenzmártonban, 1910. évi november hó 3-án.

Petrás Mihály s. k.

kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: **Roll s. k.**
kir. tkvvezető.

Egy, a hasznosat a jóval összekötő

karácsonyi ajándék

az
EREDETI SINGER

„66“

a legújabb
és legtekélyesebb
varrógép.

az
EREDETI SINGER

varrógépek

Brüsszelben 1910. évben

a legmagasabb
díjat nyerték el.

Kényelmes fizetési feltételek. — Készíztetés esetén árengedmény.

Árjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld a

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Turócszentmárton.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék úgy fel-
nőttek mint gyermeknek

A KÖNYV!

Mélyen leszállított árak
Moskóczi Ferencné
könyv kereskedésében
Turócszentmártonban.

Nincs többé csúsz, reuma, köszvény,
ha állandóan a

Stubnyai Fenyő Sósborszesz

bedörzsöléseket használja.

Minden hülésből eredő fájdalmat már rövid
használat után szüntet. Kapható mindenütt! Nagy 6 üveg vételénél portómentesen a készí-
tőnél: Detrich Endre, gyógyszerész Stubnya-
útrdó, 1/4 üveg 40 f., 1/2 ü. 1 kor. 1/1 ü. 2 kor.

Ne törd a fejedet!

Mit vegyek karácsonyi vagy új-
évi ajándékkul? — Mi mást, mint

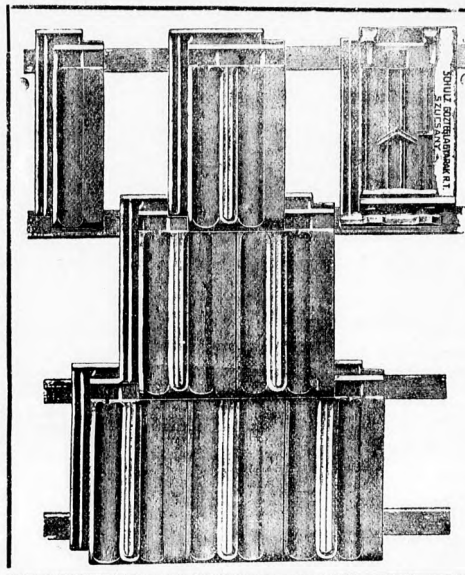
órát, gyü-
rűt, nyak-
éket, más
ékszert v.
egy szép
ezüst vagy
chinaezüst-tárgyat. Ezeket pedig

legjobban és legolcsóbban veheted

Mausenberger Gusztáv

óras és aranyművesnél

Turócszentmártonban.

Schulz Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszentmárton
gőztéglagyárai

szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hor-
nyolt- és hódifarku fedélcserépet,
alagcsöveket, nyersfalazati és
idomtéglákat vízhatlan, fagyel-
lenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágna megfelelő cha-
motte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku
gyári kéményeket, kazánbe-
falazásokat és tüzelési beren-
dezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány.
Elárusítóhely Turócszent-
mártonban SCHULZ
LIPÓT cégnél.

Csődtömegladási hirdetmény.

Alólírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy vb. Patsch Kálmán turócszentmártoni cég csődtömégéhez tartozó, a csődtöltéltár 1—3601., 3603—3609. és 3611. tételei alatt összeirt, 23418 korona 10 fillérre becsült (beszerzési ár 30053 korona 20 fillér) ingók, u. m. rőfös és divatárúk, cipők és konfekció, üzleti berendezés stb. az állandó csődválasztmányának f. évi november hó 21-én hozott határozata folytán zárt írásbeli és azt követő szóbeli ajánlati árverésen a következő feltételek mellett fognak f. évi december hó 27-ik napján d. u. 3 órakor Turócszentmártonban a tömeggondnok irodájában eladtni:

1. Vételi ajánlat csak a csődtöméghez tartozó egész ingóvagyonra tehető; az ingók egy részére tett ajánlat figyelembe nem vétetik.

2. Venni szándékozók tartoznak az 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlat benyújtásával egyidejűleg, illetve a szóbeli ajánlati árverés megnyitása után a tömeggondnoknál 2000 korona bántépnt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, a sajátkezüleg aláírt és két tanu által előttemezett írásbeli ajánlat legkésőbb f. évi december hó 26-ig nyújtható be, később érkezt ajánlat figyelembe nem vétetik. Az ajánlat vissza nem vonható.

3. Az írásbeli ajánlatok a szóbeli ajánlati árverés befejezése után bontatnak fel. A választmány fentartja magának azt a jogot, hogy a tett ajánlatok el, vagy el nem foga-

dása iránt szabadon határozhasson és a legelőnyösebb ajánlatot is visszautasíthassa. A csődválasztmány határozatát az árverés után nyomban tartandó ülésen hozza és azonnal kihirdeti.

4. A csődválasztmány határozatának kihirdetése után köteles azon ajánlattevő, kinek vételi ajánlata elfogadattott, az ígért vételárat — a bántépnt beszámításával — azonnal készpénzben lefizetni, ennek elmulasztása a bántépnt elvesztését vonja maga után.

5. A vételi ügylet után kiszabandó jogilleték kizárólag a vevőt terheli, ki köteles azt a vételárral együtt a tömeggondnok kezébe lefizetni.

6. Vevő köteles a megvett ingókat azonnal átvenni és 3 nap alatt elszállítani. A mennyiben helybeli kereskedő ajánlata fogadtatnék el, jogositva van 200 korona lefizetése ellenében a megvett ingóságokat a bérletnek 1911. február hó 1-én beálló letelétig az üzlet helyiségben tartani, illetve az árukat kiárusítani.

7. A tömeg az áruknak a leltárban kitüntetett mennyisége és azok minősége tekintetében nem felel.

A csődtöltéltár a tömeggondnoknál bármikor megtekinthető. Az árurakratt minden hétköznap d. u. 1/2 3—4 óra között szemlélhető meg.

Kelt Turócszentmártonban, 1910. évi november hó 22-én.

Dr. Lax Tivadar
csődtömeggondnok.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényenél, oszánál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —,80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék!

csak elsőrendű, művészi kivitelű

fényképek, nagyítások készülnek minden kis és régi kép után

HEGEDÜS I.

műtermében Turócszentháromtonban. (Főtér, Moszkóci-féle ház.)

A műterem állandóan füve van.

Specialista tuskivitelű nagyításokban. — Nagyításhoz szükséges felvétel gratisz.

Semmi mást ne vásároljatok

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcsös és számarköhögés ellen, mint a jóízű

K A I S E R-féle mell-karamellákat a „három fenyő“ jellel.

5900 köj. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány biztosítják a feltétlen sikert.

Csomagja 20 és 40 fill. Tégelyje 60 fill. Kapható: Burda János özv. gyógyszerárban Szucsány és Chladek Kornél gyógyszerárban Znióvárálja.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyazzunk s határozottan RETHY-félét kérjünk. mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér!

Hizárdólag csak RETHY-félét fogadjunk el!

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegy résztletfizetésre való eladásához. Havonkint elérhető jövedelem 300—600 korona. **HECHT BANKHÁZ RÉSZV.-TÁRSASÁG** Budapest, Ferencziek tere 6.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, amelyek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebbi rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját fizethetőségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címerrel vannak ellátva

szerezhetők be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentháromton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecbánya, Rózsabánya, Zsolna, Alsókubin.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése **Turócszentháromton, főtér.**

Karácsonyi vásár!

Teasütemény, cukorkák, déligyümölcsök, likörök és borok.

Karácsonyfadiszek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Naponta friss virsli!

Magyar és francia pezsgőt!

30 pár valódi cseh

straszi galamb

külömböző színűek, páronként 3 koronáért eladó.

GMELIK szijgyártó **PRIBÓCZ.**

Rendkívüli alkalom!

Tulhalmozott raktárom miatt mélyen leszállított árak mellett rendezem az ezidei karácsonyi vásárt.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándékok, mint zsebórát, fali órát, gyűrűt, kar- vagy nyakéket, fülbevalót s minden más fajta arany, ezüst, vagy chinaezüst dísz tárgyat most mindenki rendkívül olcsó áron veheti meg nálam.

TESZAK S.

óras- és ékszerészlet Turócszentháromtonban.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

KAPHATÓ: Turócszentháromton: Toperozer Sándor; Osákov: Negrn Dénes, Tikáts Richárd, S. Vults; Ujarad: Termajgó O. örök. gyógyszerárakban.